

Stručno savjetovanje:

„TREBA LI BIH JEDAN VRHOVNI SUD“

29. septembar 2011.

Richard Williams, Direktor Odjela za ljudsku dimenziju, OSCE

Dame i gospodo,

Ovim putem želim pohvaliti Fondaciju Centar za javno pravo za organizaciju ove značajne i pravovremene konferencije.

Da li je Bosni i Hercegovini potreban vrhovni sud i da li je uspostava tog suda moguća u postojećem pravnom sistemu predstavlja izuzetno složeno pitanje. U prošlosti se pokazalo, a svakako je to slučaj i u sadašnjosti, da je veoma teško razdvojiti ovo pitanje od političke retorike, a većina argumenata za i protiv vrhovnog suda BiH temelje se na političkim, a ne pravnim razlozima.

Time je današnja konferencija još značajnija, jer predstavlja prvi ozbiljan pokušaj pokretanja diskusije na ovu temu na nivou eksperata. Prezenterori na današnjoj konferenciji zauzimaju vrlo različite stavove kada je riječ o potrebi uspostave vrhovnog suda. Ipak, svi odlučno stavljaju težište na pravne razloge, ne oslanjajući se na političke argumente, i zato se nadam, a i uvjeren sam u to, da će i današnja diskusija biti jednako toliko kvalitetna.

Pitanje uspostave vrhovnog suda nije novo pitanje u kontekstu BiH. U okviru Strategije reforme pravosudnog sektora, usvojene 2008. godine, navedeno je kako nejednako tumačenje zakona pred sudovima u BiH predstavlja prijetnju ravnopravnosti građana pred zakonom. Iako uspostava vrhovnog suda, kao moguće rješenje ovog problema, nije obuhvaćena Strategijom zbog nedostatka konsenzusa, dogovoreno je da je ovo pitanje „potrebno dalje raspraviti, a najkasnije tokom procesa ustavne reforme“.¹

Evropska komisija je također utvrdila da nepostojanje vrhovnog suda BiH predstavlja veliki problem za konsolidaciju pravosudnog sistema u državi. Štaviše, Vijeće Evrope i Evropski parlament su, među ostalim institucijama, predložili uspostavljanje vrhovne pravosudne institucije.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini stalno ističe ovaj problem i podstiče domaće eksperte da se uključe u diskusiju o uspostavi vrhovnog suda. U jednoj od preporuka iz izvještaja Misije OSCE-a pod nazivom „*Na putu ka usaglašenoj provedbi zakona*“, pozivaju se vlasti BiH da razmotre uspostavu pravosudne institucije na državnom nivou koja bi imala konačnu riječ u

¹ Strategija reforme pravosudnog sektora BiH, juni 2009., str. 48.



tumačenju i primjeni relevantnih zakona od strane svih sudova u državi. Ovaj stav je podržalo Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH.

Naravno, potreba za jednoobraznim tumačenjem zakona predstavlja samo jedan od argumenata za uspostavu vrhovnog suda BiH. O drugim, podjednako važnim, razlozima će se sigurno razgovarati danas. Također, treba razmotriti i tehničke načine aspekta na koji se takav sud može pripojiti složenom pravosudnom sistemu BiH. Uvjeren sam da će se na današnjoj konferenciji usvojiti konkretne preporuke koje će poslužiti kao dobra osnova za buduće razgovore o mogućoj uspostavi vrhovnog suda BiH.